

توسعه پایدار و سیستم شبیه سازی بازیهای برنامه ریزی

فرید پناهی - همیلا همیدزاده (دانشجویان کارشناسی ارشد شهرسازی)

چکیده:

طی دهه های اخیر نظام برنامه ریزی شهری در کشورهای توسعه یافته پیشرفتهایی را کرده است که گنجاندن هدف توسعه پایدار که توسعه انسانی، تکنیکی و حفاظت از محیط زیست را توأمان در بردارد یکی از این پیشرفتهای است.

سند برنامه شهر تبریز (طرح جامع شهر) همچون سایر اسناد برنامه های شهری در ایران طبق قرارداد تیپ شماره ۱۲ و توسط مشاور خصوصی تهیه گردیده است و بدیهی است منطبق با نظریه برنامه ریزی جامع بوده و همگام با پیشرفتهای نظام برنامه ریزی در جهان نبوده است و به تبع شهرداری تبریز و به ویژه شهرداریهای مناطقی که با گسترش روز افزون شهر در حوزه های استحفاظی و خارج از محدوده قانونی مصوب طرح جامع تبریز قرار دارند یا مشکلات عدیده‌ای در عدم اجرای کامل مقررات و ضوابط شهرسازی این طرح و تخطی از محدوده شهر از طرف مردم و یا ارگانهای ذیربط در رشد شهر مواجه هستند برای نمونه، شهر جدید سهند به عنوان جاذب سرریز جمعیتی شهر تبریز بوده در این کارکرد تا حدودی موفق بوده اما میل و سمت و سوی گسترش شهر بیشتر جهات شمالی و شمال شرقی شهر را نشان میدهد بدیهی است در نظر نگرفتن گرایشات، سیاستگذاریها و پیشنهادات عاملین موثر از جمله تعاونیهای مسکن و سایر ارگانها، ... یکی از عوامل این نابسامانیها است.

یکی از سیستم های برنامه ریزی سیستم شبیه سازی بازیها در برنامه ریزی مشهود است. به طور خلاصه در شبیه سازی بازیها شرکت کنندگان (بازیگران) در عملیات واقعی توسعه شهری (بازی) میتوانند موضوعات مشخصی در زمان و مکان معینی را مورد بحث قرار دهند و تصمیم نهائی (پرداختها) از برخورد با دیگران در باب توسعه شهری به دست می آید.

حال که یکی از معیارهای توسعه پایدار مشارکت انسانی است، شبیه سازی در برنامه ریزی این امکان را میدهد که درجه ای از مشارکت عاملین تصمیم گیری و تصمیم سازی در باب توسعه شهری فراهم آید.

پیشنهاد میشود با کمک نهاد جدید اتاسیس شورای شهر تبریز در جهت عملی ساختن مشارکت عاملین توسعه شهری در مرحله تهیه برنامه های شهری استفاده شود و این شورا هیچ برنامه و طرحی را که نظرات و پیشنهادات نهادها، ارگانها و در کل عاملین موثر در رشد شهری در نظر گرفته نشده باشد، به تصویب نرساند. بدیهی است بدون این مشارکت نمی توان پاسخ مناسبی به مشکلات شهر تبریز و سایر شهر های ایران یافت و توسعه پایدار عملاً نا ممکن خواهد بود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی